

University of Groningen

What's Up, Theunis?

Piersma, Theun

Published in:
Vogelnieuws

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2010

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Piersma, T. (2010). What's Up, Theunis? Galápagos. *Vogelnieuws*, 2010(1).

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

What's Up, Theunis?

HET GLOBAL FLYWAY NETWORK IS EEN NETWERK VAN NAUW BIJ DE WERELDWIJDE NATUURBESCHERMING BETROKKEN WADVOGELONDERZOEKERS. HET RICHT ZICH OP DE TREKROUTES WAARLANGS STELTLOPERS ONGELOOFLIJKE AFSTANDEN AFLEGGEN. PROFESSOR THEUNIS PIERSMA, SUPERSPECIALIST OP DAT GEBIED, DOET IN DIT LOGBOEK VERSLAG VAN ZULK ONDERZOEK.

Galápagos

In april 2006 fotografeerde Bob Gill op Galápagos een regenwulp. Bob is de drijvende kracht achter veel steltloperwerk in Alaska en het wereldwijde programma van onderzoek aan steltlopers met satelliettechniek. Hij verbaasde zich over die regenwulp, vooral toen de lokale gids suggereerde dat hij voor regenwulpen nog maar eens terug moest komen. In september, want dan zaten er in de hooglanden van deze vulkaaneilanden heel veel. Ze zouden zich er tegood doen aan de bessen van laag struikgewas.

Nou denken wij bij bessen niet direct aan steltlopers. Maar Bob had wel direct een associatie met de nu uitgestorven eskimowulp. Volgens overlevering concentreerden zich in de nazomer grote aantallen in de zuidoostelijke toendra-gebieden van Canada, vooral in Labrador. Ter voorbereiding van een hele lange non-stop vlucht naar de pampa's van Argentinië aten eskimowulpen zich er moddervet aan kraaiheidebessen. Zo vet, dat ze openbarstten als ze, door jagers aangeschoten, tegen de grond sloegen. En dat vet was zó wit dat die jagers ze doughbirds ('deegvogels') noemden. Bij een opengespatte eskimowulp leek het net alsof zich brooddeeg naar buiten wrong.

Juni 2009, een maand nadat ze vijftien grutto's hadden gezenderd in Zuidwest-Friesland, implanteerden Bob en z'n collega's in Centraal-Alaska satellietzenders bij vijftien regenwulpen. Die regenwulpen vertrokken vanaf het broedgebied naar nabijgelegen toendra's, gebieden met veel kraaiheidebessen. Vervolgens staken ze vanaf Alaska de Stille Oceaan over, om na 5000 tot 6000 kilometer vliegen aan de kust van Californië en Mexico weer aan de grond te komen; ze vermeden de Noord-Amerikaanse kustlijn.

Na een paar weken vertrokken de meeste opnieuw. En opnieuw kozen ze voor een vlucht over open zee. Ze vlogen in één keer naar Ecuador (3500 kilometer) om daar te blijven hangen of zelfs nog veel verder te vliegen, tot in Zuid-Chili toe. Bij de oversteek van Noordwest-Mexico naar Ecuador passeerden ze op 400 kilometer afstand de hooglanden van de Galápagos archipel. Geen van de passanten stopte er, maar 'absence of evidence' is natuurlijk nog geen 'evidence of absence'!

Of de vulkaantoppen van Galápagos dus inderdaad een regulier tankstation voor regenwulpen vormen blijft nog even geheim. Mocht het zo zijn, dan is het waarschijnlijk een nieuw gebruik. Volgens Ecuadoriaanse biologen waren regenwulpen vóór de jaren zestig niet bekend op Galápagos. Darwin lijkt ze gelijk te geven. Hij schreef over bijna alles, maar nimmer over bessen etende regenwulpen.

Boerenland

Vergeten **weidevogel**

In het rijtje weidevogels komt hij helemaal achteraan. Want een graspieper is klein, onopvallend en onbekend. Toch vergaat het hem minstens zo slecht als die andere. Waarschijnlijk om dezelfde reden: intensivering van de landbouw. Maar helemaal zeker weten we dat niet, want onbekend maakt onbemind, óók bij onderzoekers. Voor onderzoek naar zijn grote weidevogelzussen grutto, veldleeuwerik, kwartelkoning en ooievaar was wel onderzoeksgeld beschikbaar. Over het wel en wee van die soorten weten we dan ook veel meer. Onderzoek is onontbeerlijk voor effectieve bescherming. Dat bevestigen de verhalen op de volgende 11 pagina's. Het thema is 'vogels van het boerenland'. En daar duiken inderdaad die veldleeuwerik, kwartelkoning en ooievaar op.

